

СРПСКА НЕЗАВИСНОСТ

ЦЕНЕ ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ 24 ДИНА, НА ПО ГОДИНЕ 12 ДИНА, НА ЧЕТВР ГОД. 6 ДИНА.
ЗА ОСТАЛЕ ВЕЛИКО НА ВАРШАВСКОМ ПОЛТОРНОМ:
НА ГОДИНУ 30 ФРАКАКА, НА ПО ГОДИНЕ 15 ФР. НА ЧЕТВР ГОД. 8 ФР.
ЗА ДУГОТО УГАРСКО:
НА ГОДИНУ 15 ФР. У ВАКУ, НА ПО ГОД. 8 Ф. НА ЧЕТВР ГОД. 4 Ф.
ЗА СВЕ ОСТАЛЕ СРБАВЕ:
НА ГОДИНУ 36 ФРАН., НА ПО ГОДИНЕ 18 ФР., НА ЧЕТВР ГОД. 10 ФР.

ИЗЛАЗИ У БЕОГРАДУ

УТОРНИКОМ, ЧЕТВРТОМ, СУБОТОМ И НЕДЕЉОМ
НА ЦЕЛОМ ТАБАКУ

УРЕДНИШТВО ЈЕ И АДМИНИСТРАЦИЈА У КУЉИ Г. ТОМЕ АНДРЕЈЕВИЋА
ОБЛАЖЕЊЕМ БЕНАЦ.

ЗА ОГЛАСЕ РАЧУНА СЕ:

ПРВИ ПУТ 20 ДИНА ПАРА ОД РЕДА, А ПОСЛЕ СВАКИ ПУТ 10 ПР.
ЗА ПУНОСТАЈНО 50 ПАРА ДИНА ОД РЕДА.

Рукописи шаљу се уредништву, а претплата администрацији
„СРПСКЕ НЕЗАВИСНОСТИ“.
УЗГОДИШНИ НЕ ПРАЉАЖУ СЕ. НЕПЛАЉЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

БЕОГРАД, 17. Октобра

„Деветнаести Октобар“

—

Преко сутра је година дана, како је данашња влада предузела да рукује пословима државе наше.

Нећемо више помињати узроке који су довели данашњу владу, јер су ти узроци довољно познати; али ћемо, подсетити на речи, с којима смо пре годину дана* поздравили нову владу: „влада скупштинеке већине одступила је од управе земаљске; одступила је оним достојанством и оним патриотством, којима је кроз скоро пет година земљом управљала. Кнежевину је затекла у старим границама, васалну и још слабозначајну у свету; оставља је увећану и независну; оставља је са угледам моралне моћи и иницијативе на Истоку, а то је у очима света најбоља залага за будућност свега народа српског... Напуштена места запремили су нови министри; узели су у руке славно, али и врло тешко наслеђе; али не можемо а да не зебемо за судбину земље“....

..... Ви сте људи нови, казали смо ми тада новим министрима — и још нешкљупани у државној радњи, а особито у тежим и већим приликама, у којима се државничка снага најбоље мери. Ми вас до сад још најбоље познајемо из начина, којим сте водили у „Виделу“ опозицију влади, коју сте случајно одменули... Начин ваше опозиције не може се разложно никоме препоручити. Кроз десет месеци водили сте опозицију која није била ни лојална ни патриотским земаљским рачуном руковођена, по рачуну очевидно личним па за то и страстним. Док је сав образовани свет одавао правду последњим успесима Србије (додајемо сад: отаџбине наше!), док се сав народ српски предавао најчистијој радости што се примакао аманету својих прадедова, ви сте те успехе порицали, или их омаловажавали....

..... Кад се влада већине борила са највећим тегобама, које су са стране долазиле, кад је она водила превасходну народну политику, ви сте на ту политику тако нападали да су се неки бечки и пештански листови на ваш орган често позивали, а то су били баш они листови, који на сва уста вичу да се Србија мора ма и силом савладати; ви сте тако у њиховом духу поступали, да је ваше „Видело“ често изгледало, као аустријски орган у сред српске престонице!... На шта

сте том саблажњу урадили? Дали сте земаљским противницима да осете да и у животним за Србију питањима може међу нама бити раздора, којим се они могу користити. Стављајући им дакле успех у изглед, ви сте им повлађивали арогацију и ободравали сте их на непоуштање...

„Али све то време ето се сад свалило на ваша леђа! Да видимо, како ће те га издржати, а прилике у којима га посетите много су лакше од оних у којима су га носили ваши предходници...“ Чека вас читав низ тешких међународних питања а не мањи низ питања унутрашњих... По првом питању, које вас чека, по питању економном и трговачком познајемо како ћете расправити и друга важна питања, која још ето је отворена.“

„И ако сте у пуној слободи напали на дела прошле владе и на разне личности, које влади припадају, опет сте се тужили да вам се мало слободе оставља; да видимо сада, каква је то слобода коју ћете ви практиковати... ви сте се тужили на гоњења; да видимо сад вашу толеранцију и вашу умереност. Ми чекамо на ваша дела; ова ћемо пратити строго али правично. Наша опозиција неће бити пеложална ни тесногруда, него озбиљна и доследна. Овако појмајући опозицију, ми ћемо је водити противу вас, али не од беса, ивата или из властољубивих тежања као ви; него да одговоримо својој савести и да одужимо свој дуг земљи, која у садашњим тешким приликама више него икад ниште од својих синова: љубави, патриотства и пожртвовања.“

Година се дана наврнује како смо имали прилику да исказемо ове речи, као прави проглас наше опозиције и као оцену нове ситуације. И после толико времена ми немамо ни за једну ову реч да се покајемо ни да је натраг узимамо. Чланови данашње владе, какве смо их онда познавали, нису ни мало постали другојачији с променом положаја и партијског имена; але слутње које су нас онда саветале у брзи за будућношћу земље, нису данас ни мало мање, ако не и веће, без изгледа на поправку; материјалне штете њихова доба превазиласе све што се икад у том погледу у Србији учинити могло; слободе о којима су они говорили и у изглед стављали, видимо да нису данас ничим претежније од оних, па које су се они тужили да су им мале и под којима су они своју опозицију во-

дили без препреке; гоњења, од којих су они уображавали да исте подносе у свој мери и неоправданости сви њихови политички противници, били они противници у истини или само у обрачењу. И сав њихов рад: *саопшти* — донео је у својим посљедицама оназађење права ове земље, *унутрашњи* — је управљен на задовољење њихове партијске сујете, или потребе или пакости.

То, што су у прве дане свога новог рођења на влади показали, видимо да се врши — све у већој мери до данас.

Одмах по ступању на владу видимо њиховог приватног шефа да са неком „формулом“ одлази у Беч да сврши оно што прошла влада није хтела: да даде Аустрији право највећег повлашћења у трговачким преговорима.

Одмах по доласку своје видимо да влада са високо дигнутом заставом „чисте уставности“ чини јуриш на тадашњу народну скупштину, и чини предлог и кораке да је и несавану распусти и — народна скупштина би распуштена.

Одмах после ступања на владу видимо да се одаклије министарске наукунице дописницима туђих новина, којима, а поименце старој „Преси“ саопштава г. Пироћанац, некакав „програм српског министарства“, а тај програм шверцује „Видело“ и као вест туђих новина печата на првом месту.

Одмах после ступања на владу видимо припреме за нове изборе. И док на механиским и кафанским клиновима висе расписи новог министра унутрашњих послова о „слободи избора“, видимо да се он обертуче „вежба“ у премештању и намештању чиновника из округа у округ, из ереза у ерез у накрет по Србији где год се могло сумњати да ће ауторитет код старог посланика да одржи победу. На сам дан избора читају се неке денеше о „слободном избору“ рогате марве, а дошпије се показало да то све — тек има да буде, али увек с претходним одобрењем бечког министарства за сваки поједини случај. — Беч и Пешта с радношћу поздравиле промену владе у Србији.

Све ове и друге познате и непознате маневре нове владе нису промашиле своју цел. Свети Андреја милосрдно се осменуо на њих. Сви памтимо ону *лобру „ареоу“*....

Нова скупштина, у којој влада имајаше своју „незавласторисану“ већину би сазвана за 30. Децембар.

Влада излази пред „народ“ — на рад, на који ћемо башти поглед у идућем броју.

САДАШЊА ВЛАДА

и
њена законодавна скупштина

Скоро ћемо дочекати прилику, да садашњу владу видимо опет окружену људима из народа и чиновничтва, који титулу народних посланика на себи имају; скоро ћемо видети у раду тело државно коме је право законодавства од народа поверено и које је прошле зиме својим дугим бављењем овде међу нама и својим делима особиту успомену о себи оставило. Оно се јавило као морална целина и личност, са животом њему својственим и са јако израженим особинама, које карактеристично његову састављају. Оно је, као такво, постало предмет нашег испитивања, постало је предмет наше политичке историје уопште, а понаособ предмет историје, парламентарнога нашега живота и рада. С тога је остављена сваком сувремену слобода и право, а некима је и нарочита дужност, да прошлогдишњу скупштину проуче, упознају и свету је предавате онако, како је она у истини постојала; те да тако објасне оне необичне појаве, које смо од ње видели и по којима се она премного разликује од свију досадашњих скупштина наших. И за то, што се тако разликује, а опет ће се у животу јавити из истих елемената састављена, да на пољу законодавства ради, — за то, управо, и јесте потребно да се зна суштина њенога бића и рада, те да не би од ње друге идеове ишчекивали, до оне које је сама показала да је способна да рађа. Такав разлог и потреба изазвали су и ову штудију, која се овде јавности предаје, и којој је за предмет узета влада и скупштина, као две чињенице које у законодавству неразлучно двојство састављају.

По овакав рад, у колико има своју корену страну, у толико је с друге тугаљив и недовољан, с тога, што, кад се од општег посматрања моралне квалитетности на делове њене пређе, онда се човек сусреће својим погледом са личностима из којих се она састоји, и тада оцена на ове већ теже пада него кад се заједно са осталима узимају, и покреће осећања која таквоме дејству одговарају. Но сама ствар јавне радње изазива собом такве сударе, и онај који је био вољан да се на поље јавнога рада истакне, тај треба да буде готов и да оцене оних којих се тај рад тиче, без замиске прима. Исто тако он не може бити поштеђен од прекора и осуде и због личних махна и недостатака, ако се нађе да ови могу бити узрок некое његовом поступку и раду за који је пред другима одговоран. И с таквом оградом прелазим на пред-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

мет који сам себи овде за задатак ставио.

—

што је, и већ је јавним начином представљено оно изузетно психијско стање, које се у великом размену развило беше у народу онда, кад је он, на дан 30. Новембра пр. г., позват био да бира посланике за скупштину, о којој се овде сада јаван говор води. Јака нервозност, која је природна последица многог услађавања и истрошене снаге, овладала је била многимима после великих наших ратова, и овај недуг потребовао је лека и вештих људи који би тегибу његово олакшали. Познато је такође, да се у свакој прилици болести јављају помагачи звани и незвани, неки из сажалења према болноме, а неки из спекулације. — Којој сада не сметају многи услови погодбе, и понуда се прима готовишћу, која је у оваквим приликама најобичнији појав. Шарлатанство није се није могло толико развити, колико у овој струци рада човековог. Дошло је до тога, да су се почели облачити у тајанствену силу духова, па се тим путем препоручивали за чудесне експерименте у природи. У историји оваквога рада налазимо најчудноватије појаве, налазимо, шта више, системе и друштва, која су на овако важним основима постојала. Помоћ духова и дружба шњима требало је да се доказује на разне начине; и што је који чудноватији био, тим је и обмана јача и успешнија била. Но најопаснији у своме роду мађијашки — јесу такозвани **енгастромити**. Ови имају особиту вештину мистификације — умеју тј. *из трбуха да говоре*, тако, да се чује потму глас и говор, али се не види одкуда долази и ко говори, — и поплашени свет помисли да то духови говоре и журно тражи тумач овога чуда. И тумач се сам јавља: он је тај исти што је и чудо произвео. Он се за тим ставља за посредника између духа и присутних; пита и добија одговоре од њега; води га за собом тамо где потреба захтева, и на послетку сва се ова страшна драма заврши напућеном торбом варадице. — Сличан томе приказ видели смо ми сада и у политичкој психопатрији нашега друштва.

Као свуда, тако и овде јавише се врачаре и бајалице; али највећи успех и корист издобисе **енгастромити** у преносном смислу те речи узети

У једном усамљеном, опустелом и мрачном куту нашег политичког друштва, *о коме су се само неке стритике цркве слагале*, саставила се једна мистико-политичка дружина, од сорте људи, којима је хлеб од политике, па ма какве, добијени слатки био, те се ту већбаху и отуда се јављаху као нека „се више“ задахнута религијозно-политичка секта, која смера да друштво новим системом препороди. Ово је био последњи начин и крајње средство, које га се латила изаћала већ и престарела партија негдашњих конзервативаца, те да своју жалосну екзистенцију одржава. — Овако исто као што раде и жене које се под старост дешператном послу врачања и бајања одају. У zgodном моменту, при симптомима душевне растројености у народу, јавља се ова дружина. Она се јавља по начину **енгастромита**, — она **говораху из трбуха**. И ми слушамо глас њен, као глас духа, а лица њена не видесмо. Многи у народу још беху у бунилу и презаху пред страхо-тама рата; а међу тим долажаше им мирољубиви глас духа, који рат осуђује; многи оплакује жртве потрошак и штету ратом причињену, — многи је још гладан и не може да се засити, а чује у исто време утешан глас, који општу економну срећу и богатство обећава; многи испаштају своје грехове у тамницама, многи се још налазе на трзавици, а глас од некуда долази који каже, да ће доћи неки људи који ће и *правду и неправду задовољити*. — па се и али као и добри зарадоваше. И тако то све би до 19. Октобра прошле године; а тога дана јавише се и тумачи чудесних прилика и поставише се народу као посланици и извршиоци воље онога генија који је до сада народу невидљиво говорио; они постадоше управници овој земљи, којој је, по старом предању суђено, да њом свако чудо, па и неке **„Туке“** и **„Манџуке“** овладају. На глас њихов искунише се из мрачних скривалишта сви који с њима једно „подобје“ чинише и помогоше им у раду њиховом. Дође тридесету Новембар, и ови се сви јавише на биралитима посланика. Слаби и лакоумни поведоше се по њима, а здрави и при себи људи стојаху изненађени чудом, и молише Бога да ова напаст не остане дуго и да без велике штете преко ове несретне земље пројурни.

Под оваквим дакле утицајима и

овако нездравим приликама друштвеним изабрати су посланици за скупштину, према којој сада одвећ немно посао узимам, стављајући је за предмет овога јавног претреса.

„Видело“ је требало читаве две недеље дана док је проучило наш програм, док се сетило да је „неко“ још 1858 год. казао: „да њему не треба *популаритет* него *архисторитет*“ и док је успело да смисао нашег навода из Хамлета изврие у видељачку несмислицу. Та несмислица је очевидна за свакога, који само нема уза се каквог — професора логике. Зато налазимо да је сувише и доказивати је. Што се пак *популарности* тиче, то је „Видело“ и његово друштво могло већ до сада, на своју велику жалост, искунити, да је понузарност као и срећа женског рода, те да се онога држи, који не трчи за њом, а да бега од онога, који јој се намеће.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД

У „поносној“ Босни развија аустријска влада, у свима правцима велику радљивост. У споразуму са римском куријом именован је нелавно аустријски нар. Др. Стадлера, професора универзитета загребачког, за католичког архијешкоко-на босанског и херцеговачког. Нови архијешкоко има задатак да уреди католичку цркву у тим покрајинама, у којима, по рачуну аустријских статистичара, има преко 260.000 католика. У Сарајеву подиће се семинар за образовање католичког парохијског свештенства јер до сада су све обреде католичке вршили калуђери из разних редова а нарочито тако звани Францискани. Као што бечки листови јављају, архијешкоко Стадлер пустиће бркове, јер Босанци неће да анаду за понове који немају бркова. Очевидно је да римска црква одетуна и од самих спољних обреда, кад налази да је то нужно за пропагандисање католицизма међу претежно православног народом, ко-

ји се навикао на своје православно свештенство. Задатак је православног свештенства и свих првака у Босни и Херцеговини да поуком и примерима заштићују православље и да чувају народ од могућих погрешака. — У исто време изабрао је заједнички аустријски министар финансије, Јосиф Славик, који уједно управља Босном и Херцеговином, задарског проту Ђорђа Николајевића да у тим покрајинама проући стање свештенства и цркве православне и да му поднесе о свему опширан извештај. Бечка влада намерава у Сарајеву да заведе богословију, разуме се, ако би владин изасланик то препоручио, о чему скоро нема сумње, јер Аустрији ће увек бити повољнији српски богослови из Сарајева него свештеници који су се учили у Београду, Карловцима и т. д.

— Као куријозум бележимо вест париског кореспондента атинских новина „Ора“, по којој су Бизмарк и Гамбета у Варзину споразумели се о потпуној подели света. Гамбета напушта право на Елсас и Лотарингију; Бизмарк располаже са Турском по Бегу; Француска продава своју колонијалну политику без сваке сметње; Грчка се проширује. Бадава, Грци и при подели света најбоље пролазе.

— Колико смо имали право кад смо недавно јавили, да се Турска само заноси кад мисли, да је уморила Арбанашку, сведоче најновије вести из Скадра. По тим вестима позван је Дервин паша у Цариград јер је тамошња влада мишљења, да ће строга управа овог паше још већма отуђити Арбанасе од Султана. У Цариграду су решили да пошаљу Арбанасима новог гувернера, са седиштем у Призрену, коме ће задатак бити да благошћу и предусретљивошћу измири Арбанасе са Турском. Као обично, Турска влада и сада се доцкан сетила, да јединим могућим путем, путем задовољења измири се са народима балканским.

— У Немачкој је јуче почела изборна борба за државно веће. Како владина, Бизмаркова, партија, тако

ЛИСТАК

ДА ПОЗНАМО НАШЕ „КЛАСИКЕ“

(НАСТАВАК)

Напред смо рекли, да у животима г. Милићевића има и по неко име, за које историја света не зна. Да потврдимо ове речи наше. Боме је непознато име овог Грка издајника, што је за добру награду провео једном стазом једно одељење Кееркове војске, да обиче термодидски кланац па да дође за леђа Леонида и његовим јуначким друговима; коме је непознато име *Ефијалта*? Које је даље непознато, да је тај издајник био родом из старе тесалске вароши *Тракине* (*Тракија*, *Тракија*), и да се с тога име Ефијалта замењује и називом: *Тракијанин*?

А шта читамо у г. Милићевића?! „Сад већ и Кеерко почиње двоумити о пролазу кроз Термодиде, кад тек од некуда враг донесе некакога *Тракинија*, из околине родом, који је познавао све стазе и бозгазе преко планине.“ (Кв. I, стр. 102).

И таквих погрешака има у животима Милићевићевим, да име неке знатне личности *Фигурине* као име неког месеца.

Године 83. пре Христовог рођења потуче Сула понтијског краља Митридата и привуђе га на мир, под врло тешким условима; а да би за извесно време спречио сваки устанак у алијским провинцијама против Римљана, он пред по-

вратак свој у Италију остави свог подзаповедника *Луција Мурену* с две легије у Азији.

А шта пише г. М—ћ? „Попшто је Сула углавном мир с краљем Понтијским, остави у *Мурени* заповедништво над Азијом, а он се с војском врати у Италију.“ (Кв. II, стр. 57).

И ову погрешку да прибележимо.

Опште важне игре и светковине народа јелинског биле су, као што је познато; *истајиске* у Коринту, *немејске* у Немеји, *атијиске* у Делфима, и *олимпијске* у Олимпији. Од ових игара најважније су олимпијске код величанственог храма Зевсовог, где се сваке четврте године скупљао народ из свију крајева Јелуде, па играо, певало и веселило се; где се омладина надметала у утркивању пепице и на коњу; где су књижевници своје сународнике одушевљавали беседом и причањем из народне историје. Између осталих књижевника зна се за Платона, да је долазио из ове игре и светковине, које су, као што рекосмо, држане у *Олимпији*, месту једном у покрајини Елиди у Пелопонезу.

А шта читамо у г. Милићевића?! „Философ се овај (Платон) одликовао дивном простотом и смерношћу. Дошавши да види *игре на Олимпу* које су се држале сваке четврте године, итд.“ (Кв. I, стр. 147).

Па што је погрешака г. М—ћ учинио у писању грчких и римских имена, то је штегод беспримерно. Тако

Aemilius Scaurus — Емилије Скаур — пише према француском читању *Емилио Скор* (II, 76).

Aratus — Арат — пише *Аратин* (I, 40).

Caeninae — становници старе сабинске вароши Ценине (Саенина), дакле Ценињани — пише *Кенинијанци* (I, 27).

C. Fabricius Luscinius — Кај Фабриције Лусцини — пише Каје Фабриције *Луско* (I, 216).

Cethegus — Цетег (познати друг Катилина) — пише *Кетеге* (II, 64).

Calchedon — Калхедон — пише *Калхедонитија* (II, 65); то је така иста погрешка, као кад би се *Babylon* писало Вавилонија место Вавилој.

Clodius — Клодије (познати римски *tribunus plebis*, Циперијов непријатељ) — пише *Клаудије* (II, 109).

Cn. Pompeius — Кнеј Помпеј — пише *Корнелије Помпеј* (II, 75).

Crimissus — Кримис — пише *Кримисо* (I, 213).

Crustumeria — становници сабинске вароши Крустумерије (Crustumeria), дакле Крустумеријци — пише *Крустумонијанци* (I, 28).

Galenus — Гален — пише *Галијан* (II, 220).

L. Aemilius Paulus — Луције Емилије Пауло — пише *Публије Паале Емилио* (I, 247). Трострука погрешка.

Licinii Macer — Лициније Мацер — пише *Луциније Марцер* (II, 105). Римска историја не зна за gens *Licinia*, већ за gens *Licina*, из које је и познати триумвир *Crassus*.

L. Licinius Lucullus — Луције Лициније Лукул — пише Луције *Луциније* Лукуло (II, 63).

Lysander — Лисандар — пише *Лисандар* (I, 61).

Marcus Furius Camillus — Марко Фурције Камил — Марко *Фабрије* Камило (I, 164).

Naucleros — Науклох — пише *Наулох* (II, 132).

Nemea — Немеја — пише *Нимија* (I, 131).

Nemesis — Немеза — пише *Немезиса* (I, 125).

Pisonis — Пизони — пише *Пијани* (II, 149).

Pompeius Magnus — Помпеј Велики — пише *велики Помпеј* (II, 58, 75).

Prætor urbanus — градски претор — пише *урбански претор* (II, 124).

Puteoli — Путеоли — пише *Путуоле* (II, 154).

Sena — Сена — пише *Сијена* (II, 10).

Sextilis — Секстилис — пише *Секстилије* (II, 136).

Sulla — Сула — пише према француском читању *Сула* (II, 55).

Sulla Felix — Сула Срећни — пише *Срећни Сула* (II, 58); „срећни Сула“ казало би се латински *Sulla, homo felicissimus*.

Susa (ogum) — Суза — пише *Сун* (I, 204).

Tachos — Такх — пише *Трак* (I, 144).

Terminus (римски Бог границе) — Термин — пише *Термо* (I, 32).

Tiberius — Тиберије — пише *Тиверије* (II, 137).

и све опозиционе партије развиле су, досад у Немачкој, невидену енергију. Нарочито либерали немачки, са чувеним и признатим њиховим вођама као Вирхов, Момзен, Форкенбек, Ласкер и други, спремни су се најодеудније да поделе мегдан са Бизмарком. Политички свет је тако раздвојао на исход ове борбе, ма да се унапред, доста позитивно, може тврдити да ће гвоздени канцелар немачки изићи из ње као победилац. У интересу општег напретка желимо је, да се немачки народ једном већ еманципује од свог властољубног Бизмарка, који без нужде и потребе, занемарује, управо жртвује сав унутрашњи развитак, срећу и благостање народа немачког због своје сповне освојачке и диктаторске политике. — Наши данашњи државници опет занемарују своју политику Србије и опет нема у земљи — видљивог напретка.

ИЗ ЛИСТОВА

а. српских

— „Застава“ пише: „Из Цариграда јављају, да је на Светој Гори калуђерска бунта букнула. Грчки калуђери завадили се са словенским и румунским. Цариградска вест није јасна, али изгледа, да су узрок зајевнишничке новчане размирице. У Цариграду се ипак боје, да се из новчане не изроди политичка зајевница, а то, веле, може врло лако бити. Што се тиче броја једне и друге монашке војске, по грчким намастерима има до својих 8000 калуђера, а по словенским око 2700, румунски манастири броје 300 до 400 монаха. То су заиста читаве војске, које већ могу бојак бити. У Светој Гори има више српских намастара, задужбина старих српских краљева, као Хилендар, Ватонед и др.

б. словенских

Руски лист „Волноје Слово“ доноси у 10 броју, који је цензура узаптила, писмо једног нихлисте, у коме се претрета живот и рад појединих партија у Русији. На челу њиховом спомиче писец прво партију народољубца (по нихлистичком листу „Народна воља“) и партију такзованих народњака; обе партије траже све за народ и од народа. „Волноје Слово“ одговара на то, да те партије заборавају да се под народом не разумевају само сељаци и проста светиња, но да се и виши имућнији и образовани сталежи морају у обзир узети и исто тако задолжити као тај „народ.“ С тога су недовољне социјалистичке идеје, народу се морају дати политичке слободе, уставне установе, или их он мора навојевати. Чисте леоцијанете“ као што су народ-

њаци, јако се варају кад презиру политику и либералне уставне установе, јер то су права, која модерно човечанство захтева и која једино олакшавају слободу развитка у свакоме раду. Није најглавнији задатак патристике тежње да се само руши, већ и да се ствара. Партија „Народне Воље“ само је рушила и сметала онима који су стварали; њихов тероризам постигао је сасвим противно од онога што је хтео, он је обуздао реакцију и произвео вредно стање.“

в. страни

„Полит. Коресп.“ телеграфичну из Београда под 12. окт. м. „Александар Николић изк. луковник одређен је за представника српске владе при лиценцији, која ће се у Будимпешти, узелб распшиног конкурса од стране угарске владе за грађење савског моста, држати. — Министар Мијатовић ради на општој думаручкој тарифи.“

Како што се види, наш се министар задовољно што је конкури само на магарском језику распшиан; ми ћемо причекати на резултат и ако унапред можемо рећи да ће испасти по вољи — Магарима. Кад се тако ради, онда је сасвим измишља да се још троши и на нарочитог представника.

— „Пест. Лојду“ телеграфичну из Букурешта, по једној београдској вести, да ће народна скупштина, као што се и у Румунији радило, прогласити у Србији краљевство.

ДОПИСИ

Ниш, 6. октобра 1881 год.

Кад би когод сада зацарио у нашу душу, могао би се уверити, да у њој преовлађује неко чудновато стање. Нема више оне радости и леша нада, што нам надимаху груди, после нашег ослобођења из петвековног азбјеког робовања. Сваки од нас бриљиво меће руку на срце и пита се: шта је оно, закова нас несрећа снаје тек што дануемо душом, и тек што осетимо толики загрљај наше рођене мајке Србије? Ми и ако ипакмо бог зна какви политичари, то и опет имамо природне српске свести те схваћамо и појмимо да садање стање у Србији није овакво, закова би требало да буде према нашем народном и историјском позиву. Па које томе врши питамо се опет. Нико други но они, који су лакоумно створили ово стање. Мудрост оних људи, који су потпомагали нашега витенског владоца, да оствари велики задатак народни, узела је да прибави најопи држави све услове, којима се тековине народне могу учврстити и очувати, па и проширити. И ма како викали разуздани људи, против људи привзватих патриота, факта јасно сведоче, да су они радили само о добру држави и народа српског. У кратко да речемо, стање Србије до 19 Октобра прошле године, било је такво, које је свакога Србина задовољавало, и вршило му наде на бољу будућност. Али људи, који тога дана примине крму државне управе уруке одведоше за не пуну годину дана наш државни брод, из сигурног пристаништа

међу опасне „чврстије“, где му се оспова сваки час разбија, а његова једра све више и више деру ветрови туђег уштва и интереса, тако да је опасност близу и ће скорим да утоне у страховиту бездну, која носи фатално име: „Собра интереса.“ Ми смо из овога српскога историјом освешћенога места, још зимуе приликом распире на скупштини о уговору жељезничком са Бонтоом говорили и узвикивали онима којима је требало да стану на браник њихових интереса те да тај уговор одбаце, јер је он по нас штетан, и потпуно нас економско упрочишћује, шта више и нашу политичку независност чини илузорном.

Али на нашу жалост, наш посланик, даде се узвити у његове „виделовачке“, те пристаде уз све што је влада хтела. Ми већемо да дубље испитијемо, шта је нашу старину, руководио да несудна наших напмена, но да се поведе за онима, којима најмање лежи на срцу добро народа и државе, но им је само цел, да се наузживају власти? Али ма шта било, он је за оцуду, и мислимо да он већ сада осећа гршку у својој свести, јер види да му свако живи окреће лећа и са чудноватим га погледом гледа. Но да оставимо њега на страну, време те и њему, као и онима који многе кратковиде наведоше у тешик, неопростиви грех, доћи, да покажу достојну награду, за свој рад.

У тренутку, кад је опасност за наш политички и народни опстанак највећа када се са свију страна натухило, када се око српскога државног брода котрљају страховити валови, претећи да га сваки час утоне, у том часу пројавља аријак, са мутног нашег хоризонта — Појављује се „дружина за потпомагање српске књижевности.“

Мисмо у нашем садањем очајном стању увек бацали наше погледе, на козо оних људи који су нас и ослободили из ропства, знајући да ће они свом снагом радити да се опасности избавимо. На сада видећи да су се скупили и прегли да свом снагом стану на браник народних интереса, као да нам се тешик камен с груди скину. Облак, кога „виделовци“ наведоше на нас, њих ороси, а народ покоси у сваком погледу. Крајње је време да сви слоник премеће уз заставу „српске независности“, како би се објаци разгатали, и страховита туча престала.

„Дружина за потпомагање српске књижевности.“ наћи ће потпуно потпоре код свега народа српског, а особито у новоослобођеним крајевима, јер ми најбоље знамо шта је по туђину робовања, па хоћемо свом снагом да пријемо, да се нама најдрагоценије благо — слобода наша, српски слобода очува. У добри часе нека је рад: „дружине за потпомагање српске књижевности!“

A. P.

Врања, 10 Октобра.

Радосно поздрављамо организацију народне либералне партије, којој је опште уважена цел „потпомагање српске књижевности“, а орган дичва „Српска Независност.“ Пришцима либералне партије

и додикује тако дело. Они су се ваздан одликовали што су пред собом имали велике народне цели, и што су за те цели радили ерештвиња достојним, просветним. За ово су на сва времена светлосвети сведоци; уставност, независност и просирићене наше миле отаџбине Србије.

Такој организацији народне либералне партије нарочито имамо узрока да се радујемо и да је поздравимо ми овамо у ослобођеним пределима српским. Ми врло добро знамо и никад ни ми ни наше потомство неможемо забравити, да је народна либерална партија једина имала срца и учешћа за нас, док бијамо у турскоме ропству. Јест, ми врло добро знамо, ко је у судбоносне добу као шилат право руке од наше судбине; ми врло добро знамо, ко је сабиљачки говорио, да нашим ослобођењем неће његова њина бити неба! Дакле не само да није било учешћа за нас него је спречавано да га буде. Напротив томе узкавичуку, партија је народно-либерална светлим родољубљем и државничком мудрошћу мушви прихватила дело нашег ослобођења. Партија либерална је дакле осведочила, да она ради: за ослобођење своје браће из туђинског ропства, за увеличање и срећу наше миле отаџбине за неузеву славу, нашег иштенскога господара и светлога владалачког дома Обреновића! Природно је, да ми презамо овој партији имамо поштовања и захвалности за наше ослобођење, и поуздања за најлепшу будућност наше отаџбине и свега српства. Природно је, да ми желимо овој партији, да се све више, ненадмашно снажи, и да се све боље, најугледније организује.

А сад највише то и јесте потребно. Пред нама стоји тек ерешно отпочети задатак српског ослобођења и уједињења: како желимо, али и поновно, ми гледамо на Приштинку, Призрен... Ко ће боље да настави рад за тај задатак него овај који је био вољан и кадар да га започне? Али, на жалост, док смо са овим задатком тек у почетку, докле се већ и с друге стране отарају врата туђинштини... Појавана снага треба сад, да се пре свега заштити српско огњиште да се заштите наше дичне тековине, и да се настави рад на задатку српског ослобођења и уједињења.

За такан задатак само је народно либерална партија освешћила своју вољу и своју снагу. Ми с поновом гледамо где она дошта и прибира своју снагу за тај задатак, својом солидном организацијом.

Ми смо радосно похитали делом да узвемо учешћа и да освешћимо нашу оданост. По правилима за ту организацију ми смо овде одма саставили „дружину „друштва за потпомагање српске књижевности“. За српску књигу, за српску веру, за српску слободу и независност ми залажемо свекојиче жртве. А да ће народно либерална партија за ову свету цел народну наше жртвовање умети и хтећи најдостојније да употреби, то нама најбоље сведочи наше ослобођење.

Желимо друштво за потпомагање српске књижевности народне либералне партије!

ИЗ ГЛУМАЧКОГ ЖИВОТА.

— Глумач Фуџ је био у своје доба најбољи комичар енглеске позоришне. Ал' једнапут му се некога зајекли, да се покаже у једној од најтрагичнијих улога, на изберу тога ради улогу Брута у Шекспировом Цезару. Сваки га је одговарао од отога и прирочио да ће страдати: „Држи се човече, свога посла, околи се тога што не разумеш!“ Аја! Он хоће да прикаже Брута, да се види, како је он и као трагичар велики глумач, Управа на почетку, пошети; комад се огласи, и радознаци свет, желећи да види шазивичину Фуџа као Брута, нагрне листом у позориште и чека почетак. Ал' сваки се сећа, што је Фуџ иначе, а то сећање сваког располаже на смех. Ни једног озбиљног лица — Дике се завеса и гледаоци се сасвим уозбиље првом појавом дичне трагедије, док Брута још нема на позоришци. Завеса падне и сви сад очекују појаву, где Брут замисљено седи за столом, главу наслонив на руку, нашта свога сина који узлази: „Шта хоћеш ти, сине мој?“ — Опет се дике завеса, Брут озбиља седи за столом, задубљен у суморне мисли. Ал', по несрећи, доушвала се његова црна несна на позоришци, па стање вушкати око свога господара. Овај, у заносу своје улоге и мислећи да му долази син, дике озбиљно главу и зашита свечаним, боим гласом: „Шта хоћеш ти, сине мој?“ — Сна пушљача у грохотан смеј и представа се морала прекинути.

Tiberius Gracchus — Тиберије Грах — пише Тиверије Грах (II, 35).
Tib. Sempronius Gracchus — Тиберије Семпроније Грах — пише Тит Семпроније Грах (II, 8).
T. Maecius Plautus — Т. Макције Плаут — пише Марко Аквиље Плаут (II, 18).
Vettones — Ветони — пише Вектони (I, 241).
Многа пак грчка и римска имена писало је са свим недовољно. Нека казује српски на два, а нека и на три па и на четири начина. Тако
Aruia — Арулија — пише Арулиа (I, 246) и Рулиа (II, 148).
Vocotii — Вокоани — пише Виоцијани (I, 142) и Воокиани (I, 149).
Samae — Кане — пише Кана (I, 247) и Кане (II, 2).
Carthago — Картагина — пише Картаи (I, 221), а одмах на другој страни Картагена (I, 222).
Chaeronea — Херонеја — пише на два начина, и то оба погрешна: Коронеја (I, 175) и Коронија (II, 182).
Constantius — Констанције — пише Констанци (II, 229), Констанције (II, 229), и Констанције (II, 230). На диема странама, које су једна уз другу, пише дакле тројачко.
Coronea — Коронеја — пише Коронија (I, 242) и Коронеја (I, 151). По г. Мидленићу излази дакле да су Chaeronea и Coronea биле једно исто место, и то Коронеја, а излази, и да су била три различна места, и то Коронија, Коронеја и Кирионија. Каква збрка!
Etruria — Етрурија — пише на четири

начина: Етрурија (II, 107), Тоскана (II, 164), Тоскана (I, 244), Тосканска (II, 101).
Euphrates — Еуфрат — пише Еуфрат (I, 14) и Јефрат (II, 66).
Hierapolis — Хијеропољ — пише Хијеропољ (II, 216) и Хијерополис (II, 232).
Maxentius — Максентије — пише Максентије (II, 223), а одмах на другој страни Максес и Максенци (II, 224).
Mentes — Менг — пише Менгес (I, 7) и Менг (I, 11).
Metaromium — Метаромиј — пише Метаромија (I, 55) и Метаромиј (I, 57).
Methone — Метона — пише на једној истој страни Метон и Метонга (I, 173).
Olynthus — Олинт — пише Олинотија (I, 161) и Олинга (I, 174).
Thebani — Тивлијани — пише Тибани (I, 101), Тивлијани (I, 152) и Тиваници (I, 157).
Volsci — Волеци — пише Волески (I, 74) и Волеци (I, 78). Итд.
Осим ових погрешака у писању, грчких и римских имена чинио је г. М—ћ још небројано много других.
И у навођењу година, кад је што било чинио је г. М—ћ грдне погрешке. Тако и, пр. у њега читамо:
„Битка у Коронеји (место код Херонеје) била је год. 336 пре Христа“ (I, 175). — А коме је непознато, да је она знаменита битка, у којој је Филип саравно слободу и независност Јелзде, била год 338 пре Христа?
„Демостен је преминуо год. 332 пре Христа“ (I, 188). Ову годину смрти Демостенове навео је г. М—ћ по Блан-

шару, који у I. свесци стр. 274 пише: Demosthène mort l'an 332 avant notre ère. — А коме је непознато, да су једне исте године, 322 пре Христа, умрли највећи беседиш и највећи философи јелнески, Демостен и Аристотел?
„Цезар Август, император римски, родио се 63 године пре Христа (II, 128); умрло је 8 године по Христову рођењу (стр. 138); кад је умрло, бене му 76 година (стр. 137).“ — Цар Август родио се дошта 63 год. пре Христа, и живео је дошта 76 година: но кад се те године родио, и кад је толико живео, онда је морао дошће умрети, а не 8 год по Христову рођењу, као што је дошће и умрло, т. ј. год. 14 по Христову рођењу. Годину смрти Августове навео је г. М—ћ погрешно по свој прилици по Бланшару (II. кн., коју немамо при руци). А ту је ипсу погрешку пре њега г. 1809 учинио и покојни Елвизије Ивановић; и овај као год и г. М—ћ није дао себи труда, да израчуна, да ли може 76 година живети овај, који се 63 пре Хр. роди, а 8 после Христа умре.
„Мецена је преминуо на 8 година пре Христа (II, 142); Мецена је преминуо око 8 година по Христову рођењу (II, 147).“ — Двалут, разуме се, не може се умрети. И Мецена је као и други смртни људи једнапут умрло, и то 8 г. пре Хр.
„Плиније, славни природњак латински, родио се 23 године пре Христа“ (II, 161). — За 46 година касније родио се Плиније: родио се на владе Тиберијеве године 23 после Христа, итд.
(Српшине се.)

Имамо да забележимо један ко-
ментар министра просвете и
древних послова, необичне при-
роде.

У четвртак 15 о. м. министар Но-
ваковић, дошао је у три часа по
подне са својим секретаром г. Сте-
ваном Д. Поповићем, у митрополију
и сам је лично протоколарно са-
слушавао поједине владике у њи-
ховим спаваћим собама, у извесној
ствари, која се тиче закона о так-
сема, а која је изазвала поводом
службенога писма, што му је г. ми-
трополит послао у име архијереј-
ског сабора.

Каква је прека нужда могла наг-
пати г. министра, да у овом слу-
чају одступи од правилног звани-
чног саобраћаја са преставницима
српске цркве, па да тако:

1. Сам лично врши улогу коме-
сара или истражне власти, и тиме
повреди опште познато начело ус-
тавног државног права, које је и
нашим уставом осветљано, по коме
министри стоје на врху државне
службе, и по томе се њихова радња
не може нигда састојати у непосред-
ном извршењу, већ једино у *наред-*
бама, за које су и одговорни; и

2. Да овим својим кораком повре-
ди светињу и „бедем домаћег пра-
га“, јер се зна, да су друго при-
ватне собе, у којима владике за
време саборовања станују и спава-
ју, а друго канцеларијске, у који-
ма се врше службени послови, ма
да су и једне и друге у митропо-
лији!

ДНЕВНИК

Београдски.

У недељу, 25. о. м. биће главна
годишња скупштина Ученог Друштва.

Страни

Јапанска је влада нашла, да путова-
ње јапанских ученика у Јевропу врло
много стаје, и да су ти штомци у Је-
вропи без довољног надзора; е тога је
одлучила, да оснује у својој земљи уни-
верзитет са немачким, енглеским фран-
цуским професорима, који ће на свом је-
зику предавати. У том свеучилишту има
сид више од 100 љ ка, који најпре ва-
ља да сврше гимназију са шест разреда.
Плата је професорска 2000 дуката го-
дишње, кућа с вртом, и путни трошак
у Цело и наплат.

— (Девојка са микроскопским оком)
О овом чуду-пицу из Конектикута: Про-
шле зиме сањао се неки богатш из
наше околине са својом жери. Време је
било хладно, но ипак је суше јакне пе-
као. Уз пут се потужил девојка на ужасне
болове у очима. Болони су све већи бивали,
тако, да је лекар, кој су призивали, девој-
ка да девојку у сасвим мрачну собу сме-
сте. Фуруна се морала споља ложити јер
и најмањи зрачак светлости проузрокова-
ше болесници најјаче болове. Једног јут-
ра рећи ће девојка: „Кад сам се пробудила,
учинило ми се, као да ми очи спадају
из главе, брзо онима из ружума и
тада ми наједаред дође мисао да по-
кушам, не бити се могла опростити неспо-
собног и мучног мрака, и завета, кадгодле-
дах у светлост нисам више осећала бола.“
Но најчудоватније је при томе, да су очи
девојачке, уследовога случаја, постале пра-
вним, оштрим микроскопом. У Њу-Јорку
позложена је ова чудновата појава јавно,
лекари и лајци трче да је гледају. Де-
војка лено чита са врха од торња и ре-
познаје прте познатих лица са 8 енглес-
ких миља даљине. Међу осталим проду-
цијама просцу цео пакет њених енгле-
ских игала, које девојка за тили часак
најтачније избори. Тако исто у стању
је да избори све жиге у парчету батис-
та. — Ово ако и није негња, бар је —
американски.

— Од неког времена учестале су крађе
у по дана у Будимпешти. Тако су поха-
рали једну радњу златарску а неколико
дана пре тога пробили дућан и извели
Верхгајмову касу, која је другог дана,
сва раздупана, нађена. Дућани су ови
у непосредној близини полицији и зато
је подигнута велика зарма против нема-
ра и непажње тих јавних органа. По у-
нутрашњости Угарске такође су на дне-
шном реду убиства и крађе, којима поли-
ција слабо уласи у траг. У једној вари-
шци убили су лопови целу једну поро-
дицу са млађима заједно и однели 600
фор. у готовом новцу. Како се и код нас
сваки час чује о каквој крађи, чини се да
и угарски злочици хоће да прошире сво-
ју „стару интерес на Србију.

ПОРУКЕ И ОТПОРУКЕ

Г. Ђ. у Београду. Ми смо, у начеду,
наумили, да никад у овоме листу ни име-
на не спомињемо оним листовима, који
нису израза какве политичке странке, а
камо ли да се с њима удучитома у раз-
говор, ни онда кад би га они заподели
а најмање да га ми започинемо. У о-
статом, одношај, што га ви сасвим тачно
означајете, тако је очевидан, да није ни
потребе да га ми расправљамо. То само
не виде политичка деца и политичке —
нехтеше! На послетку, браћа и не кри-
ју свога братства, и као да се поносе
један с другим. Но то им је и толико.
Још мало, па ће браћа имати више лист-
ова него уписника и једномисленика за-
то се и грабе за друштво: „тешко сву-
да свакоме без својера!“

ПРИПОСЛАНО (*)

Г. М. Ђ. — Призреницу

Ја сам се до краја ове године пре-
платио на „Нови Век“, па како је
он престао изазити, — јављам вам да
у награду неприма „Народно Ослобо-
ђење.“

Ако није друго, оно нек су вам алат
мојих неколико динара.

13. Октобра 1881 г.
Смедерево.

Светозар Спасић.

САЈАМ

Београд 12. Октобра

11.002 оке Пшенице 100 ока по 26 до
28 динара, 334 оке Пшеничног (дебног)
брашна 33 динара, 7.208 ока Кукуруза
14—16 динара, 1.462 оке Јечма 19—20
динара, 439 ока Овса 22, и 60 пара до
23 динара, 134 ока Ражи 22 динара, 76
ока Ракије меке 50 динара, 92 Акова
вина црна 1 Аков 10—15 динара, 12.435
оке Креча 5 динара, 10.840 ока Сена 5
—6 динара, ока Шљива 63—64 динара,
12.601 ока Шишарки 32 динара, 119 ока
Меда 70 динара, 1.333 оке Масти 155
—160 динара, 1.018 ока Свиње (12 ко-
мада) 130 динара, 20 ока Ораја 45 ди-
нара 1.7 31 ока Катрана 36 динара, 91
ока Јоовине 20 динара, 3.917 ока Лу-
ка црна 10—12 динара, 970 ока Лука
бела.

из АУСТРИЈЕ да у месту

2.890 килограма пшеничног (дебног)
Брашна, 170 килограма пшеничног (деб-
ног) финог брашна 5.000 килограма ме-
киња, 977 килограма Пасуља, 120 Ако-
ва вина бела.

из ОВ О СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

195.849 ока сувих Шљива.

Курс је:

Table with 2 columns: Description and Price. Includes items like 'Од 15 октобра по нашем а 27 октобра по римском' and 'а, дукат немарски'.

(*) За ствари под овом рубриком не одговара
уредништво.

Огласи

ДУЃАН СА КВАРТИРОМ спро-
ћу — Луторанске цркве нашош-
ку дајем под кирију.

1—4 Воин Радуловић

На знање.

Од идућег Митрова-дна дајем под
кирију моју кућу на косачићевом
венцу, у којој станује француско
посланство. Кућа је пространа, и у
опште господски украшена, талесци-
рана, и паркетрана. У њој има 24
одељена, салона, соба за дочек спа-
ваћих соба, предсобља, ходника,
пространа кујна за прање кошуља
са узиданим казаном, подрум за др-
ва за пиће, шпајз, подруми за разне
оставе, нужници француски, и од-
војених, за млађе соба.

Исту кућу продајем из слободне
руке, под условима за купца про-
битачним. Ко буде вољан било за
једно или друго, нека се обрати са
пену и услов г. Сави Н. Шоповићу
трговцу или г. Бури Борђевићу ад-
вокату, или г. Томи Панићу апоте-
кару у Београду.

28. Септембра 1881 г.
у Зајечару.

Никола М. Марковић.
АКАД. ЖИВОПИСАЦ.

ОБЈАВА.

Да би што већу прилику дали нашим
отачаственим синовима и у опште Ср-
бима, да се научно и практично изобра-
зе за службу при железничкој експа-
тацији, отвара се, — поред постојећег
курза у железничкој школи још један
паралеларан курс о трошку Генерал Уније
и то за 50—60 слушача од 1. Новембра
ове године.

Они ученици железничке школе, који
концем Јула 1882 год. положи испит са
добрим успехом биће, — према њиховој
способности и показаном дару — послан
у стране државе о трошку Генералне
Уније док се наша железница у обрт
не пусти, и тада ће према њиховој спо-
собности и труду сваки добити своје о-
предељење.

Они који су ради да буду примљени у
овај курс треба да имају ове услове:

- 1. Да су по народности Срби, да ни-
су млађи од 18 год, и да су потпуно
здрави.
- 2. Да су свршили најмање 4 гимнази-
јални или реални разреда са добрим ус-
пехом, или да су најмање 2 године у
цивилно, или вејној државној служби би-
ли (официри, наредници, практиканти, ди-
јурнисти и т. д.)
- 3. Да се пријаве најдаље до 27. овог
месеца до 12 часова пре подне код по-
дписате дирекције.

Моља мора бити својеручно написана уз
школску сведобу или уверење до тада-
шње радње, и подређена лекарском
сведобом.

Предавање је на српском језику, пре-
ко целе недеље од 3—7 часова по под-
не и Недељом од 10—12 часова пре
подне.

Поред науке о жељезници специјално,
предаваће се Немачки, Француски, Тр-
говачко саобраћаја Географија, Позна-
вање Робе и Трговачка рачуница.

12. Октобра 1881 год.
у Београду.

Дирекција
Жељезничке и Трговачке Школе.

Женидбе и удаје

код највиших сталежа у нај-
строжијој тајности, врло са-
весно и са потребном смотре-
ношћу могу се удејствовати. Који
се желе овим путем користити, ва-
ља да пошаљу тачан опис својих
социјалних и новчаних односа, као
и своје жеље и услове за брак, уз
своју фотографисану слику у пла-
ћеном писму.

Срећни успеси могу бити најбо-
ља препорука. Не анонимне офрте
ваља управљати на Hrr. Julius Wohl-
mann Breslau (Deutschland) Herren-
strasse 24.

Лични састанци зарад спора-
зумљена при браковима од већег
значаја, могу се препоручити.

Само се узимају у призрење и
поступак стварне и озбиљне понуде,
а за остале умољавам да нас од
њих публику поштеди.

Ваљани и солидни агенти тра-
же се.

Прилепчиве болести

Болести коже, цире-
ви, крпе болести и
т. д. лече се

Депуративним двојцима
Др-а Оливијера

одобреним медицин-
ском академијом у
Паризу и владом и четригодишњим
искуством публике засведочени као из-
вршни, употребљују се у болницама. Из-
весно лечење овим моћним депуративом
од улцера, екузмана, афекција скораш-
њих и застарелих, случајима консеку-
тивним у устима и гуши итд.

24.000 франака награде
да никаква друга метода ових из-
вршних својстава. Лечење пријатно, бр-
зо, невинно и поуздано. 62. rue de Rivoli
Paris.

Консултације од подне до 6 сати
реко писма.

Advertisement for 'Katar Kasha' (Catarrh of the Throat) by Tubes Levsseur. Includes text: 'Утиса се у тренутку и лечи Тибам Леваеоровим, кутија 3 фр.' and 'Pharm. 23. rue de la Monnaie Paris.'

Advertisement for 'NEURALGIES' (Neuralgia) by Tubes Levsseur. Includes text: 'лечи се сигурно илулама против не-
вражје од Др-а Крозијера — (Pilules anti-neuralgiques du Dr. Cronier)'. 'Paris, Ph-ic Levasseur, 23. rue Monnaie и у свима чувеним апотекама.'

Advertisement for 'анатеринска вода' (Anaterine Water) for mouth ulcers. Includes text: 'анатеринска вода за уста од Др. Ј. Г. Попа.' and 'ц. кр. зубног делара у Бечу, варош, Богнерова ул. 2.'

Advertisement for 'Попово анатер. зубно тество' (Popov's Anater. Tooth Test). Includes text: 'за чишћење, јачање и одржање зу-
ба да се уклони смрад и етреш.' and 'Попов вегетабил. зубни прах'.